

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 58 • nr. 2 • februari 2022 • € 1,75 • www.sp.nl

GRONINGEN ONTVLAMT WEER

**TINY KOX:
SP'ER GEKOZEN
TOT PRESIDENT**

**KLOOF-TV MET
SANDER SCHIMMELPENNINGK**

**VANAF NU IN HET MIDDEN
VAN DE TRIBUNE, HET BLAD VAN ONS
WETENSCHAPPELIJK BUREAU!**

foto's Joshua Versijde

SP JONGEREN VAN START

Op de partijraad eind januari presenteren de SP Jongeren zich. In de volgende Tribune een gesprek over hoe jonge SP'ers georganiseerd zijn en natuurlijk de acties die zij in heel het land al voeren. Voor nu een voorproefje met wat beelden uit de Partijraad.

Huisjesmelkers

Intussen zijn de SP-jongeren natuurlijk al druk bezig. De huisjesmelker van het jaar wordt weer gekozen; met een ludieke

gouden schoen vroegen de jongeren aan minister Hugo de Jonge om huisjesmelkers eruit te schoppen. Meld je ervaringen snel bij huisjesmelkervanhetjaar.nl, want in maart wordt de 'winnaar' al bekendgemaakt!

FAMILIEDAG VERPLAATST!

Door de coronamaatregelen moeten we de SP Familiedag helaas verplaatsen. Gelukkig hebben we al een nieuwe datum: zondag 19 juni 2022. Zet je de nieuwe datum in je agenda? Je bent van harte welkom!

Mocht je je al hebben aangemeld dan blijft jouw aanmelding voor 19 juni gewoon staan, je hoeft daarvoor niets te doen. Mocht je je eerder hebben aangemeld, maar op 19 juni niet kunnen, wil je het ons dan laten weten via familiedag@sp.nl? Dan komt er weer plek beschikbaar voor iemand anders. We waren namelijk al uitverkocht met 2000 verkochte kaarten!

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Lesley Arp
Anne-Marie Mineur, Peter Sas
Xander Topma

Vormgeving
Nenad Mečava, Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee
Robin Bruinsma, Maurits Gemmink
Karen Veldkamp

Foto omslag
Joshua Versijde

Illustraties
Arend van Dam
Wim Stevenhagen

De Tribune op Internet
sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 20,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in gesproken vorm
Belangstellenden voor de Tribune op cd kunnen contact opnemen met de SP-administratie.

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten NL86ZZZ403462460000. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

'Je wordt weggeduwd'

Rutte versus de mensen

6

SP Stichtse Vecht

Via de bakfiets de raad in

14

SPANNING
HET BELANG VAN DE BUURT

De SPANNING

Het blad van het wetenschappelijk bureau is vanaf nu in het midden van de Tribune te vinden! Thema ditmaal:

Het belang van de buurt

Tiny Kox president PACE

'Een stevige klus'

17

Sander Schimmelpenninck

TV-serie over de kansenkloof

20

- 4 Actueel: oorlogsdreiging is kans voor vrede
- 10 Lokale successen: het houdt niet op!
- 12 Groningen: 'Mensen zien in weerwil van alles, toch hoop'
- 23 Fotoserie van winnaar Paul Peters Fotoprijs: grotbewoners
- 26 Biomassa: in Meppel staat de SP naast de bewoners
- 28 Linksvoor: Edwin Plinck belt je om 8 uur uit je nest
- 29 Linkse denkers: Bertolt Brecht

9 Nieuws 30 Prikbord 31 Puzzel 32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Op naar de raadsverkiezingen!

Zelden verscheen er een kabinet aan de start met zo weinig vertrouwen onder de bevolking. Vrijwel niemand ziet het zitten met Rutte 4.

De komende gemeenteraadsverkiezingen zijn natuurlijk vooral belangrijk om lokaal voor verandering te zorgen. Ze zijn in deze tijd ook het eerste politieke afrekenmoment met de partijen in Rutte 4. De partijen die verantwoordelijk zijn voor de woningnood, voor de grote tekorten in de zorg en politie en voor het toeslagenschandaal. Allemaal zaken waar gemeenten nu volop mee te maken hebben. En dan heb ik het nog niet over de aangekondigde bezuiniging op de jeugdzorg die gemeenten ook keihard zullen voelen.

Het risico is groot dat veel mensen in de buurten waar ze weinig van 'Den Haag' hoeven te verwachten, overwegen om niet te gaan stemmen. In de wijken waar vooral VVD en D66 wordt gestemd, hebben ze hier natuurlijk geen last van. Hier gaat iedereen stemmen. Zoals Josse de Voogd en René Cuperus duidelijk maken in hun *Atlas van afgehaakt Nederland* is er een groeiende groep mensen die op deze manier niet meer wordt vertegenwoordigd.

Dat mogen we niet laten gebeuren. Daarom strijden we voor eerlijke politiek. Voor een bindend referendum waarmee mensen aan de noodrem kunnen trekken als de politiek verkeerde keuzes maakt. Maar daarom moeten we vooral zorgen dat wij de partij zijn die samen met mensen strijdt voor fundamentele verandering én voor concrete verbeteringen in de buurt.

Lilian Marijnissen
fractievoorzitter SP

Witte duiven op een lantaarnpaal in Donbas, het gebied in Oekraïne aan de grens met Rusland, waar al jaren gevechten plaatsvinden.

‘INZETTEN OP DE-ESCALATIE’

De spanning rondom Oekraïne loopt op! De Britten gaan helpen! Meer Russische troepen langs de grens! Europa is verdeeld! Bij oorlogsdreiging lijkt alles zwart-wit te worden. SP-Kamerlid Jasper van Dijk slaat een heel andere toon aan.

JASPER VAN DIJK ziet in de oorlogsdreiging juist een kans om voor minder oorlogsdreiging te zorgen: ‘De spanning rondom Oekraïne en Rusland leidt ook tot nieuwe onderhandelingen. Ik stel voor dat we van de nood een deugd maken en stevige afspraken maken om oorlog te voorkomen.’

Poetin ziet het steeds dichterbij komen van de NAVO als een bedreiging. Van Dijk: ‘Hij wil dat alle NAVO-troepen aan de grenzen van Rusland vertrekken. Ook wil hij de garantie dat Oekraïne en Georgië nooit lid worden van de NAVO. Het past bij de intimiderende machtspolitiek die Poetin al jaren hanteert – niet alleen tegenover zijn tegenstanders in het binnenland, maar ook richting zijn buurlanden.’

NAVO-lidmaatschap

Zowel de EU als de VS benadrukken dat landen zélf mogen besluiten wel of niet lid te worden van de NAVO. Van Dijk: ‘Oekraïne en Georgië zijn soevereine landen. Maar het getuigt van een gevaarlijk triomfalisme om de zorgen van Rusland te negeren. Poetin houdt vol dat het Westen heeft beloofd om de NAVO niet in oostelijke richting uit te breiden. Dat laatste is overduidelijk wel het geval als je spreekt over mogelijk NAVO-lidmaatschap van Oekraïne en Georgië. Ik vind daarover spreken in de huidige omstandigheden dan ook zeer onverstandig.’

Oekraïne wordt zwaar bewapend door het westen. ‘Levensgevaarlijk,’ vindt Van Dijk:

‘Er is al voor honderden miljoenen aan militaire westerse steun geleverd, vooral training en wapens. In november beloofde de VS nog een extra bijdrage van 60 miljoen dollar. Aan de oostgrens heeft Poetin ongeveer 100.000 troepen gemobiliseerd, klaar om het land binnen te vallen. Één verkeerd schot kan de vlam in de pan doen slaan. Een oorlog moet koste wat het kost voorkomen worden.’

Ontspanning

Van Dijk pleit er dan ook voor om bij onderhandelingen uit te gaan van eerdere afspraken die er zijn om oorlog te voorkomen, zoals het Handvest van Parijs. ‘Daarin werd het einde van de Koude Oorlog vastgelegd. De uitgangspunten van dat Handvest zijn

Goed van start

Het nieuwe jaar is nog maar net van start of er gebeurde alweer van alles. Zo werd onze Tiny Kox gekozen als president van de *Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa*. Dat is een organisatie die zich bezighoudt met de naleving van mensenrechten door de lidstaten. Maar liefst 47 Europese landen zijn lid. Tiny is de allereerste socialistische president: een reden om heel trots op te zijn!

Trots ben ik ook op onze SP Jongeren. Ze presenteerden zichzelf op de partijraad eind januari. De afgelopen tijd bezochten onze jongeren onder andere mbo-instellingen om te horen wat de studenten daar bezighoudt, namen ze deel aan de klimaatmars in Glasgow en voerden actie voor beter wonen. Om alle jongeren ook echt een plek te bieden in onze SP zijn ze bezig zich te organiseren op regionale schaal. De partijraad reageerde enthousiast op onze jongeren en hun plannen.

Ook van start, maar dan niét zo goed, ging het kabinet-Rutte 4. Zoals Lilian ook al zei ziet bijna niemand het zitten met Rutte 4. Daarom is het goed dat wij als SP'ers laten zien dat het beter kan en moet. Natuurlijk in al die plaatsen waar we meedoen met de gemeenteraadsverkiezingen. Maar ook wanneer jouw afdeling nu niet meedoet, kun je jouw steentje bijdragen. Je kunt bijvoorbeeld meehelpen met de verkiezingscampagne in een SP-afdeling in de buurt. Of in actie komen in je eigen afdeling: Er is genoeg moois om voor te strijden: verhoging van het minimumloon tot 15 euro, rechtvaardige pensioenindexatie en tegen de ontkoppeling van de AOW. Of voor een eerlijke compensatie voor leenstelselstudenten, betaalbaar wonen, betere waardering van zorgmedewerkers en rechtvaardig klimaatbeleid.

Samen kunnen we het verschil maken!

‘Een oorlog moet koste wat het kost voorkomen worden’

een prima basis om tot ontspanning te komen,’ aldus Van Dijk.

Ook al spelen Europese landen op dit moment een marginale rol in de onderhandelingen rondom Rusland en Oekraïne, regeringen kunnen wel hun stem laten horen en aansturen op goede afspraken. Van Dijk vindt dat de onderhandelingen moeten uitlopen op nieuwe afspraken: ‘Dus inzetten op de-escalatie en op politieke oplossingen. Respecteer de soevereiniteit van landen; Rusland moet zich terugtrekken uit alle landen waar zij zich illegaal bevinden, zoals Oekraïne en Georgië. En bovenal: onderhandel over ontwapening, afbouw van militaire activiteiten en verwijdering van kernwapens.’

Van Dijk: ‘De onderhandelingen moeten uitmonden in nieuwe afspraken – in lijn met het Handvest van Parijs. Daarbij moet collectieve Europese veiligheid centraal staan. De OVSE - de organisatie die zich bij uitstek bezighoudt met conflictpreventie en wapenbeheersing – krijgt een leidende rol.’ Dat moet de inzet zijn van de Nederlandse regering volgens Van Dijk: ‘Als we een nieuwe oorlog willen voorkomen, is dat het minste dat we kunnen doen.’ •

Tekst Diederik Olders
foto Ali Atmaca / ANP©

DE GEVOLGEN VAN

De media stonden vol van de berichten over hoe het kabinet Rutte IV met geld aan het strooien was, en dat links niets te wensen over kan hebben. Maar Lilian Marijnissen laat de mensen liever zelf aan het woord. In twee uitzendingen van Studio De Moed ging zij in gesprek met tien mensen die direct te maken hebben met de gevolgen van het nieuwe regeerakkoord. Wat blijkt? Voor veel mensen pakt de zaag van Rutte IV helemaal niet zo gunstig uit.

foto Maurits Gemmink

MUSTAPHA EAISAOUYEN (47)

› Wie ben je?

‘Ik ben Mustapha Eaisaouiyen, en tot voor kort woonde ik in de Tweebosbuurt in Rotterdam. Ik had een woning uit de jaren tachtig, en ik woonde daar hartstikke mooi, er was helemaal niets mis met dat huis. In de zomer van 2018, net voor de vakantie, werden mijn burens en ik totaal overrompeld door een brief van Vestia, de woningbouwvereniging: “uw woning wordt gesloopt, dus u moet gaan verhuizen”. Sommige mensen woonden er al hun hele leven, een enkeling al 80 jaar. Die moeten dan ook hun boeltje pakken en vertrekken, weg, naar de randgemeenten. Rotterdam wil “de sterke schouders naar de stad toe halen.” De sociale huurwoningen worden gesloopt, en de huizen die ervoor terugkomen, worden verhuurd voor €1.222 per maand, of verkocht voor prijzen vanaf €400.000. Dat heeft een gemiddelde sociale huurder niet.

We hebben daar heel veel actie tegen gevoerd, en dat heeft zelfs geleid tot een brief van de Verenigde Naties, omdat ons recht op behoorlijke huisvesting geschonden is. Maar de gemeente Rotterdam en de Nederlandse regering hebben zich daar niets van aangetrokken, ze hebben hun plannen doorgezet. Het ziet er desolaat uit nu, het is half afgebroken. Er zitten nog een stuk of

tien gezinnen, maar die zullen ook moeten vertrekken.’

› Welke gevolgen heeft het nieuwe regeerakkoord voor jou?

‘De sociale huurders komen er heel bekaaid vanaf. De regering richt zich op de middenhuurwoningen, dus van €750 tot €1000. Woningen worden gezien als handelswaar, niet als een plek om te kunnen wonen. Rutte en de zijnen hebben echt een heilig vertrouwen in de marktwerking, er moet alleen nog maar meer winst gemaakt worden, over de rug van huurders. Dat beleid moet echt gestopt worden.

Eén van de plannen van Rutte IV is, dat mensen hun sociale huurwoning mogen kopen. Daarmee wordt de volkshuisvesting helemaal uitgehold, want zo blijven alleen de slechte woningen met de lage energielabels over.’

› Wat ga je eraan doen?

‘Honderdduizenden mensen staan soms letterlijk in de kou, er is grote energiearmoede. Dus het wordt vier jaar lang strijd voeren. Ik ben betrokken bij de organisatie van de woonprotesten, en zo lang de plannen niet veranderen zullen we blijven protesteren.’ •

RUTTE IV

KIMBERLY LINDENHOVIUS (22)

› Wie ben je?

‘Ik ben Kimberly Lindenhovius, en ik studeer HBO rechten aan het Windesheim in Zwolle. Door het leenstelsel zit ik met een torenhoge schuld waar ik niet voor gekozen heb. Omdat ik mijn eerste studie niet goed gekozen had, is mijn schuld nog eens extra hoog, hij staat nu al op zo’n €34.000, en ik ben nog niet eens klaar. Bij de gedachte alleen al krijg ik tranen in mijn ogen, een brok in mijn keel en ik word misselijk. Het geeft een gigantische druk om het allemaal maar zo snel mogelijk te doen. Sommige studenten hebben naast hun studie ook nog een baantje van zo’n 10, 12 uur, maar een studie kost al 40 tot 50 uur in de week. Dan moet je ook je huishouden nog doen, voor een sociaal leven heb je gewoon geen tijd.’

› Welke gevolgen heeft het nieuwe regeerakkoord voor jou?

‘Dat Rutte IV geluisterd heeft naar alle

foto Maurits Gemmink

acties tegen het leenstelsel en voor compensatie, dat is heel goed nieuws, vooral voor toekomstige studenten. Maar de huidige generatie zit nog wel heel erg in de shit. De regering heeft een bedrag van €1 miljard apart gezet om te compenseren, maar volgens de Schuldenteller van FNV Young & United en de Landelijke Studentenverbond staat de nationale studieschuld nu al op bijna €23 miljard. Ik voel me gigantisch bedonderd. De generatie voor mij kreeg studiefinanciering, de generatie na mij krijgt het weer, en wij worden genaaid.

We kunnen eigenlijk nergens terecht met onze problemen. Ook de mentale gezondheid van heel veel jongeren gaat snel achteruit. Een eerste stap zou moeten zijn dat er gewoon überhaupt eens naar jongeren geluisterd wordt.’

› Wat ga je eraan doen?

‘Wij blijven protesteren voor een fatsoenlijke compensatie voor de schuldengeneratie. Zoals tijdens de samenkomst van studenten op 5 februari. •

INA KREUNING (66)

› Wie ben je?

‘Ik ben Ina Kreuning, en ik werk in de ouderenzorg. En de zorg is een prachtig vak, in welk onderdeel je ook zit, maar het is zo onaantrekkelijk gemaakt. Het is bik-

kelhard werken voor zo weinig geld, daar krijg je geen mensen meer voor. Het enige wat we nu doen is buffelen, en dat hoort niet. Je hoort te zorgen in de zorg. Het is letterlijk: mensen wassen, in de rolstoel zetten en that’s it. Zoek het maar uit. Het gebeurt zelden dat de mensen voor tieners uit bed kunnen zijn, terwijl ze wel om 7 uur ’s avonds er al in liggen. Dan moet je nagaan hoe lang die nachten duren. En dan vinden wij het gek dat ze zo onrustig worden, ’s nachts. Ontspanning is wegbezuinigd, de activiteitenbegeleiding is er niet meer. Eens in de week komt er iemand bloemschikken, maar daar hoef ik bij de mannen niet mee aan te komen.

We zijn al behoorlijk onderbezet, maar in deze Coronatijd heb je zo vier ziekmeldingen, en dan sta je met z’n vieren op vijftig mensen. Je gaat nooit meer op tijd naar huis, nooit meer. Als er een berichtje komt op de werkapp, van ‘wie kan er morgen een paar uur extra werken?’ en niemand reageert, dan worden ze boos. Maar je kan niet meer. Je krijgt woorden, je hebt helemaal geen leuke dingen meer met elkaar.

Het kan veel efficiënter. Als je ziet hoe vaak ik achter de computer zit om dingen te regelen, ik ben elke dag een halve dag bezig om te rapporteren, je lijstjes in te vullen, je zorgleefkaarten te maken.’

› Welke gevolgen heeft het nieuwe regeerakkoord voor jou?

‘Er wordt nog meer bezuinigd op de verpleeghuizen. Heel hard applaudisseren want we zijn onmisbaar, en een jaar laten roepen ze, nee, sorry. Je wordt weggeduwd. Het verloop is heel groot en de mensen gaan met grote getalen weg. De zorgverleners en de zorgvragers, wij zijn één grote kostenpost voor het kabinet. Dat doet pijn, je kan bijna niks meer voor de mensen betekenen.’

› Wat ga je eraan doen?

‘Ik zit zeventien maanden van mijn pensioen af, dus ik weet niet of ik weer de barricaden op ga. Maar ik zal blijven aangeven als er dingen zijn in huis die niet kloppen. En tegelijk: als men mij nodig heeft, zeg ik toch weer ‘ja’. Dat is de aard van het beestje, zoals zo veel mensen in de zorg.’ •

foto Maurits Gemmink

foto Joshua Versijde

foto Joshua Versijde

LILIAN MARIJNISSEN

Marijnissen sprak met onder andere de mensen in dit stuk. Zij ziet samenhang in de verhalen: 'Onder grote druk uit de samenleving staat er een aantal goede zaken in het regeerakkoord. De studiebeurs komt terug en het leenstelsel gaat eraan, de leraren op de basisschool gaan meer verdienen en de verhuurderheffing wordt afgeschaft. Daar hebben we wel een flinke strijd voor moeten voeren. En dat terwijl er voor heel veel dingen al wel een politieke meerderheid was. Het was vooral de VVD die dat tegen heeft gehouden.'

'Maar weinig mensen hebben vertrouwen in Rutte IV en dat begrijp ik heel goed,' aldus Marijnissen. 'Dat geldt zeker voor de mensen in Groningen: de scheuren in hun huizen worden scheuren in het vertrouwen in de overheid. En het geldt voor heel Nederland: de samenleving betaalt de rekening voor het neoliberale beleid. Iedereen gaat erop achteruit, behalve de superrijken. We zitten met een onwijs lerarentekort en een grote woningnood, en we zitten met een generatie studenten met een enorme schuldenberg. En wat ook kwalijk is, zijn de aangekondigde bezuinigingen op de zorg, met name op de verpleeghuiszorg en de jeugdzorg. Dat kan niet en dat moet van tafel. De lonen moeten omhoog. Dat is niet

dé oplossing om de zorg aantrekkelijker te maken, maar wel één oplossing. En we moeten kappen met de marktwerking en alle bureaucratie die daarbij hoort en die de zorg onnodig duur maakt.'

Marijnissen vindt dat Rutte doet alsof hij zonder ideologie opereert: 'In het toeslagenschandaal is het 'in de uitvoering' misgegaan, zegt hij dan. Maar dat is natuurlijk onzin. Tien jaar Rutte politiek is diep ideologisch. Onze huizen zien als verdienmodel in plaats van om in te wonen. Het steeds weer matsen van de superrijken terwijl gewone mensen er nauwelijks op vooruit gaan en nu zelfs de AOW die ze willen ontkoppelen. Het systematisch uithollen van onze zorg, onderwijs en veiligheid om vervolgens volop de ruimte te geven aan particuliere initiatieven voor de mensen die zich dat financieel kunnen permitteren.'

'Dat zijn politieke keuzes. En daarom moeten we de strijd aangaan. Over de poli-

tieke ideeën, maar natuurlijk ook door ons te organiseren en samen verandering af te dwingen. Want het bevriezen van de huren in de sociale sector lukte uiteindelijk omdat we met huurders door het hele land in actie kwamen. Het toeslagenschandaal werd uiteindelijk groot omdat we getroffen ouders bij elkaar brachten en samen strijden voor een eerlijke overheid. De lonen in de zorg gingen vorig jaar uiteindelijk een eerste stap omhoog door de winstbelasting voor grote bedrijven te verhogen, omdat we samen met zorgverleners in actie kwamen.' Marijnissens inzet is duidelijk, ze wil samen aan de slag: 'Strijd mee!' •

Tekst Anne-Marie Mineur

Zie ook:

Lilian in gesprek, De gevolgen van Rutte 4: sp.nl/rut4gevolg

Lilian in gesprek, De zorg onder Rutte 4: sp.nl/rut4zorg

STRIJD MEE VOOR JE AOW

> SP-SUCCEES: BETERE KOOPKRACHT GEPENSIONEERDEN

Gepensioneerden staan al 14 jaar in de kou, doordat hun inkomen al die jaren niet meestijgen met de prijzen. Resultaat: maar liefst 25 procent koopkrachtverlies. Het nieuwe kabinet Rutte 4 wil die pijn nog verergeren door de AOW los te koppelen van de stijging van het minimumloon, waardoor ouderen er ook op dit gebied niet op vooruit gaan. De SP gaat vol in tegen deze loskoppeling en vóór indexatie,

met onder andere een actie op 12 februari in Utrecht. In de tussentijd is er in de Tweede Kamer een succes te melden: de SP kreeg een voorstel aangenomen waardoor de koopkracht van gepensioneerden erop vooruitgaat. Een klein maar belangrijk stapje in de grote strijd voor een eerlijke AOW en eerlijke pensioenen.

Strijd mee: doemee.sp.nl/pensioenactie

> RIK JANSSEN NIEUWE SP-FRACITIEVOORZITTER IN DE EERSTE KAMER

De Eerste Kamerfractie van de SP heeft vandaag Rik Janssen verkozen als nieuwe fractievoorzitter. Hij neemt het stokje over van Tiny Kox, die werd verkozen tot President van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa – zie pagina 15 van deze Tribune. Janssen zit sinds 2019 voor de SP in de Senaat. Binnen de fractie was hij woordvoerder Infrastructuur, waterstaat & omgeving en Justitie & Veiligheid. Zo zette hij zich tijdens de coronacrisis in voor de bepalende zeggenschap van de Eerste en Tweede Kamer in spoedwetgeving, voerde hij politieke strijd tegen de nertsenfokkerij in Nederland en maakte hij zich hard voor een betere juridische houdbaarheid van de Stikstofwet. Daarvoor was hij van 2011 tot 2019 namens de SP gedeputeerde in de provincie Zuid-Holland. In 2011 was hij lid van de Tweede Kamer, waar hij sinds 2007 werkzaam was als medewerker.

> SNEL EERLIJKE VERMOGENSBELASTING

De SP heeft met GroenLinks en de PvdA een wetsvoorstel gemaakt om vermogens eerlijk te belasten. Het huidige systeem gaat uit van een fictief rendement: de belasting wordt betaald over een standaardgroei van het vermogen. Dat betekent dat kleine vermogens te veel en grote vermogens te weinig betalen. Dit huidige systeem is ook nog eens door de Hoge Raad ongeldig verklaard. Een eerlijker systeem dat daadwerkelijk behaald rendement uit bijvoorbeeld aandelen belast, waar de SP al jaren om vraagt, kan pas in 2025 worden ingevoerd, vanwege de wankelende staat van de belastingdienst. In de tussentijd dreigen de allerrijksten de dans te ontspringen. Precies op tijd dus, dat belastingplan van de

grote linkse partijen. Het voorstel is helder: Je gaat tot 2025 pas belasting betalen over vermogens vanaf 100.000 euro, of 200.000 euro voor tweeverdieners. Boven dat bedrag tot 500.000 euro betaal je 1 procent belasting, oplopend tot 5 procent voor vermogens boven 5 miljoen euro. Daarmee worden gewone spaarders ontzien, terwijl mensen met een fors vermogen juist meer gaan bijdragen. Al tientallen jaren daalt de belastingdruk op vermogen – wat betekent dat de belastingdruk op arbeid is gestegen. SP-Kamerlid Mahir Alkaya: 'Als wij niets doen dreigen mensen die al veel geld hebben en slapend rijk worden dus helemaal niets bij te dragen aan onze samenleving, terwijl de lasten voor gewone mensen toenemen.'

> >VEILIGHEID VOOR IEDEREEN

De SP heeft een plan gepresenteerd om de rechtsstaat te ondersteunen. 10 jaar stoere VVD-praatjes over een harde aanpak en evenzovele jaren van VVD-beleid hebben tot weinig geleid. Het vertrouwen in de rechtsstaat onder Nederlanders is gedaald tot een schrikbarend lage 30 procent. SP-fractievoorzitter Lilian Marijnissen: 'Misdaad loont in Nederland. Daarom presenteren wij een plan voor hoe het wel kan.' Het plan richt zich op investeren in politie en justitie,

zorgen dat misdaad niet loont en natuurlijk preventie. Wijkagenten in iedere buurt, buurtrechtspraak, softdrugs reguleren, mensen met verward gedrag beter helpen, meer misdaadgeld afpakken: zomaar een paar voorbeelden van de voorstellen uit het plan. Want een echt 'harde' aanpak van criminaliteit is een aanpak die werkt. Het plan is hier te lezen:

sp.nl/veiligheidvooriedereen

Tot en met 25 februari kunnen leden tips insturen voor leuke campagne-ideeën met sponsjes. Het leukste spons-idee wordt beloond met een door de redactie gebakken sponscake – de eerste test-versie was erg lekker...
Stuur je idee naar tribune@sp.nl

NOG MEER LOKALE SUCCESSSEN!

Hé waarom staan wij er niet bij?! De Tribunereditie kreeg verontwaardigde mailtjes; in onze gemeente heeft SP ook belangrijke successen geboekt! Dat was precies de reactie waar we op hoopten. Vorige maand zijn we begonnen met het tonen van lokale successen; deze en volgende maand gaan we ermee door. Want de SP krijgt veel voor elkaar. Het is in verkiezingstijd dat we die successen eens flink mogen uitventen. Dus blijf ze insturen naar tribune@sp.nl

VLISSINGEN OPLOSSING VOCHTPROBLEMEN

Bij een SP-buurtonderzoek in Vlissingen bleken er bij een aantal huurwoningen aan de Piet Heinkade ernstige vochtproblemen te zijn. De SP kwam erachter dat het was gebeurd na het plaatsen van isolatie door de verhuurder. Verenigd, en samen met de SP, wisten de bewoners voor elkaar te krijgen dat de verhuurder de problemen oploste.

LEIDSCHEM-DAM-VOORBURG SUCCES VOOR DEMOCRATIE

De SP in Leidschendam-Voorburg plaatst sinds jaar en dag tijdens campagnes eigen verkiezingsborden. Vorig jaar werd dit plotseling verboden. Omdat de SP bezwaar maakte, werkt de gemeente nu aan een oplossing. Een goede zaak, want partijen moeten vrijelijk campagne kunnen voeren!

TILBURG BUURTHUIS IN KANTINE

Een van de aandachtswijken in Tilburg kon wel een buurthuis gebruiken. De initiatiefnemer vond geen enkel gehoor, maar na een initiatiefvoorstel van de SP Tilburg komt er nu een buurthuis in een voormalige voetbalkantine. Van zangclub tot kinderdisco, van repair café tot chill-plek voor de jeugd: er komt een echt buurthuis dankzij de bewoners en de SP.

NIJMEGEN BUSJE KOMT ZO... TERUG

De Nijmeegse SP'ers streden samen met inwoners van de buurt Aldenhof voor herstel van hun busverbinding met het stadscentrum. De Nijmeegse gemeenteraad en de Gelderse Provinciale Staten kregen geregeld ludieke geraniums en Sinterklaaswensen aangeboden. Uiteindelijk kon men niet om deze vastberaden buurtbewoners heen. De bus is weer terug.

MIDDELBURG BEWONERS BETROKKEN

Langs de Trekdijk in een groen stuk ten zuiden van de stad Middelburg wil de gemeente industrie laten vestigen. De bewoners zien dat helemaal niet zitten; te dicht bij de huizen en er zijn andere plekken op bedrijfsterrainen beschikbaar. Een eerste succesje is dat door de samenwerking met de SP betrokken bewoners nu de zwaarste variant van tafel is. Toch wil de gemeente door; de strijd zal dus ook doorgaan.

HILVERSUM AANPAK LAAGGELETTERDHEID

Niet goed genoeg kunnen lezen en schrijven om mee te draaien in de samenleving: tenminste 1 op de 10 kinderen loopt risico om als laaggeletterde volwassene de maatschappij en de arbeidsmarkt te betreden. De SP in Hilversum stelde voor én kreeg voor elkaar dat de gemeente een plan maakt en budget regelt om er wat aan te doen.

STADSKANAAL EEN LIEF GEBAAAR

Tijdens de coronapandemie waren in het begin de bezoekregelingen voor zorginstellingen zeer streng. Oude bewoners dreigden te vereenzamen. De SP in Stadskanaal organiseerde daarom een draaiorgel-concert bij zorginstelling Maarsheerd. Een lief gebaar, dat met groot enthousiasme door de bewoners werd ontvangen. De wereld beter maken kan soms met heel kleine dingen.

LELYSTAD 'HISTORISCHE BEGROTING'

De SP bestuurt mee in Lelystad en claimde een 'historische begroting'. Dat lijkt wat erg technisch, maar desgevraagd kwamen de Lelystadters met een indrukwekkende lijst van concrete successen die door die begroting mogelijk werden. Wethouder David de Vreede was bereid het samen te vatten: 'De drie meest recente grote successen zijn: de 12 miljoen voor het nieuwe poppodium, de 275.000 euro subsidie voor het vervangen van asbestdaken door goed geïsoleerde daken om energie-armoede te voorkomen en de 212.000 euro structureel extra om de capaciteit van ons stadstoezicht te vergroten.'

VEENENDAAL HOOGSPANNINGSLIJNEN LAAG

Maar liefst 17 jaar streeden bewoners tegen ziekmakende hoogspanningslijnen in de buurt van woningen. Al toen de SP nog niet eens een afdeling was in Veenendaal, streeden ze mee met de bewoners. Intussen zit de SP in de Veense gemeenteraad. Na zo lang volhouden, onderzoeken, acties en voorstellen gaan de hoogspanningsleidingen onder de grond.

VLAARDINGEN MINDER INDUSTRIELAWAAI

In haven- en industriestad Vlaardingen is het nooit stil. Daar hebben bewoners soms meer last van dan nodig is. De SP kwam in actie en deed met een groot aantal huishoudens geluidsmetingen. De loudruchtigste bedrijven werden geconfronteerd met de resultaten. Dat leidde tot verbeteringen. Een belangrijk succes voor de nachtrust van Vlaardingens. Maar ook reden om de acties door te zetten.

ALKMAAR SINTERKLAAS VOOR ALLE KINDEREN

De SP in Alkmaar ziet dat het minimaalbeleid in de gemeente onvoldoende op orde is. Ondertussen moeten steeds meer Alkmaarders naar de Voedselbank. Om de kinderen van die gezinnen een iets leukere Sinterklaasavond te laten beleven, organiseerde de SP'ers dat er cadeaus werden gekocht die voor al die kinderen via de Voedselbank verspreid werden.

ARNHEM TORENFLATS TEGENGEHOUDEN

De gemeente Arnhem wilde op een van de weinige groene plekken in de wijk Immerloo zeven torenflats zetten. De SP kwam in actie met de bewoners. Met succes, want in plaats van het plan van de gemeente wordt nu het plan uitgevoerd dat de buurt zelf bedacht.

MEIERIJSTAD CADEAUBON OOK VOOR HUURDERS

Huiseigenaren kregen van de gemeente Meierijstad een bon om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen in hun huis. Goed idee! Maar waarom niet ook een cadeaubon voor huurders? Die kunnen tochtstrips, ledlampen of radiatorfolie ook goed gebruiken. Extra comfort en een iets minder hoge energierekening zijn het resultaat nu ook huurders een bon krijgen dankzij de SP.

LINGEWAARD VRIJSTELLING VOOR MENSEN IN BIJSTAND

Er was een aantal maanden geleden veel aandacht voor de belachelijke praktijk dat bijstandsgerechtigden die worden geholpen met wat boodschappen, om die reden gekort worden op hun uitkering. De SP in Lingewaard liet het er niet bij zitten en zorgde samen met de PvdA dat bijstandsgerechtigden in de gemeente in elk geval 1200 euro vrijstelling hebben van deze belachelijke regel.

GRONINGSE FAKKELTOCHT

Op 15 januari kwamen 10.000 mensen bij elkaar voor een massale manifestatie in Groningen. Nog eens 250.000 mensen door het hele land staken in aanloop naar die dag een digitale fakkel op ter ondersteuning. De Groningers vroegen niet langer om respect, ze eisten het. SP-Kamerlid Sandra Beckerman was één van de vijf organisatoren van de succesvolle fakkeltocht: 'Woede alleen is niet genoeg, mensen moeten ook de hoop hebben dat er iets verandert.'

DE START VAN KABINET-RUTTE 4 begon met klap na klap voor de Groningers: eerst kwam de mededeling dat er tóch meer gas uit de bodem kon worden gehaald, toen de vernedering waarbij tienduizenden mensen vele uren in de kou moesten staan voor wat geld uit Den Haag en als mokerslag de aangekondigde sluiting van het kinderhartcentrum in het Groningse ziekenhuis. De maat was vol.

Hoewel iedere klap van Rutte op zich al voldoende zou zijn voor een flinke demonstratie, staat de fakkeltocht volgens Beckerman voor iets groters: 'Dit zijn voorbeelden van hoe Den Haag al jarenlang Groningen vernedert en vermorzelt. Voor veel mensen wordt dat nu zichtbaar maar voor heel veel Groningers is dat natuurlijk hun dagelijkse realiteit. Die zitten al tien jaar te wachten op schadeloosstelling, die zitten al tien jaar te wachten in een kapot en onveilig huis. Je kunt dat niet even goedmaken door 250 miljoen extra toe te zeggen. Sterker nog, dat draagt bij aan het gevoel dat we geschoffeerd worden. We zijn niet af te kopen met dat bedrag.'

Jaren voorbereiding in vijf dagen

Bij een eerdere fakkeltocht deden er 52.000 mensen digitaal mee, nu waren dat er 250.000. Beckerman is er nog steeds van onder de indruk: 'Ik weet niet hoe vaak het vertoond is om binnen vijf dagen een kwart miljoen mensen te mobiliseren. Dat is wel echt waanzinnig. Het laat heel erg zien hoe diep de woede en het verdriet zitten. Maar ook, en dat is het bijzondere, dat mensen in weerwil van alles, toch hoop zien en opstaan. Dat vind ik oprecht heel knap. En het gebeurde door heel Nederland. Die solidariteit is ook echt noodzakelijk.'

Dat het gelukt is om zoveel mensen op de been te krijgen, en ook digitaal te

laten meedoen, komt volgens Beckerman door jaren van organiseren en luisteren: 'Het is niet dat als je met vijf mensen op maandagavond zegt "we gaan iets doen" dat het dan automatisch dit wordt. Het is heel belangrijk om je te realiseren dat je goed moet aanvoelen wat het momentum is. Wat ook belangrijk is, is dat je jarenlang dat vertrouwen moet opbouwen. Dat moet je organiseren. Elk vrij moment met gedupeerden praten, dat heb je nodig. Woede alleen is niet genoeg. Mensen moeten ook de hoop hebben dat er iets verandert. Dat vertrouwen moet je winnen. Vertrouwen in degenen die het organiseren. Als die maandagavond mensen van het CDA en de VVD bij elkaar waren gekomen dan was dit niet zo'n succes geworden.'

Wantrouwen, vermorzelen en neerkijken

Volgens Beckerman is wat er in Groningen gebeurt vergelijkbaar met wat er op andere gebieden in heel Nederland gebeurt door het handelen van de overheid: 'Wat ik heel mooi vond is dat de ouders van de toeslagenaffaire zich uitspraken. Omdat zij weten, en wij weten, hoe vergelijkbaar het is wat er hier gebeurt. Namelijk het wantrouwen, het vermorzelen, het neerkijken. Als het echt niet meer anders kan dan worden er excuses gemaakt maar de strijd begint dan pas. Het klinkt mooi als er 30.000 euro aan je wordt beloofd. Maar de praktijk is dat de schade veel groter is en dat als de camera's weg zijn, het nog steeds niet geregeld is. Ik denk dat heel veel mensen dat gevoel hebben in Nederland. Dat het niet meer gaat om Groningen of het toeslagenschandaal maar over een overheid die er niet is voor velen. Het is namelijk altijd dezelfde klasse mensen die de klappen opvangen.'

Het is die massa waar Beckerman het over heeft die ze verder wil organiseren.

In 1980 gebeurde dit al eens eerder in Groningen met een grote staking tegen de sluiting van een fabriek waar veel mensen werkten. Met de leus 'Okto open gaskraan dicht' werd niet alleen gestaakt door werknemers uit vele bedrijven maar ook door volksvertegenwoordigers uit verschillende gemeenteraden en provinciale staten. De staking was een succes. Het kabinet zegde 5.000 nieuwe arbeidsplaatsen toe, zorgde dat Okto open bleef, zette werkgelegenheidsprojecten op en betaalde subsidie voor startende bedrijven. Bovendien werd de Centraal Archief Selectiedienst (CAS) in Winschoten gevestigd.

Serieuze slagkracht

Wat Beckerman betreft moet er goed worden gekeken naar dit succes en zou het ook een volgende stap moeten zijn in het opeisen van respect en oplossingen. Naast dat ze doorgaan met kleine en grote acties tot het geregeld is, wordt er daarom goed gekeken naar de staking uit het verleden: 'Dit voorbeeld laat zien wat er kan als wij besluiten, dat als het kabinet óns niet steunt, wij hen ook niet meer steunen. Een kwart miljoen mensen onderschrijft de noodzaak van oplossingen nu al actief. We hebben dus serieuze slagkracht. Als Groningen geen werk verricht, wordt er ook geen geld verdiend. Ik wil Groningers, werknemers en volksvertegenwoordigers, vragen dit middel serieus te overwegen.'

Ze besluit nogmaals te benadrukken waar ze het, samen met alle Groningers, voor doet: 'Je hebt jongeren waarbij het enige wat ze weten is dat de overheid hun ouders de vernieling in heeft geholpen. Hun huis kapot heeft gemaakt en vervolgens niks deed om ze weer te helpen. Dat betekent dat je er nog niet bent met wat nu direct noodzakelijk is, namelijk goed schadeherstel, eindelijk versterking van onveilige huizen en een crisisaanpak van de ramp die is aangericht. Het totale wantrouwen van de overheid naar de eigen inwoners toe moet stoppen. Dit protest ging over Groningen maar eigenlijk zouden we allemaal op deze manier in opstand moeten komen.' •

Tekst Xander Topma
foto's Joshua Versijde

ONTVLAMT NEDERLAND

BESLAGEN TEN IJS

Er komt een hoop regelwerk bij kijken om als afdeling voor het eerst mee te doen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Op 31 januari trotseerden bestuursleden Truke, Ton en lijsttrekker Tineke storm Corrie om de deelname van de SP Stichtse Vecht officieel te maken bij het stadhuis. Dat ze rekenen op een plek in de raad, blijkt alleen al uit het feit dat de SP'ers hun eigen zetel meenamen – op de SP-bakfiets.

IN 2011 WERDEN de gemeenten Maarssen, Breukelen en Loenen samengevoegd onder de naam Stichtse Vecht. Een jaar later werd de SP-afdeling Stichtse Vecht opgericht. Afdelingsvoorzitter Truke Noordenbos was er vanaf het begin bij: 'De SP belde mij met de vraag of ik mee wilde helpen, net terwijl ik lekker zat te Monopoliën.'

Terwijl Noordenbos via ZOOM vertelt over het prille begin van de SP Stichtse Vecht klinkt plotseling de deurbel en begint haar hond te blaffen. Ze vraagt haar man Ton Goudriaan, die niet geheel ontoevallig in hetzelfde ZOOM-gesprek zit vanwege zijn rol als penningmeester van de SP Stichtse Vecht, om de deur open te doen. 'De hond waarschuwt ons altijd goed als er iemand voor de deur staat. Tineke weet daar alles van, want die neemt altijd hondenkoekjes mee', vertelt Noordenbos. Tineke de Vries, beoogd lijsttrekker en fractievoorzitter van de SP Stichtse Vecht, knikt in de richting van haar computerscherm.

Een hoop papierwerk

In 2018 overwoog de SP Stichtse Vecht voor het eerst om mee te doen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Het liep volgens

Noordenbos echter mis, omdat er onenigheid ontstond in de kerngroep. Terwijl ze vertelt verschijnt Goudriaan weer in beeld, met in zijn handen een formulier. 'We hebben weer een ondersteuningsverklaring!', reageert Noordenbos enthousiast. Om daadwerkelijk te mogen deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen moet er immers een hoop papierwerk worden ingevuld.

Afdelingen die voor het eerst meedoen aan de gemeenteraadsverkiezingen hebben niet alleen instemmingsverklaringen van hun kandidaten nodig, maar ook ondersteuningsverklaringen. Noordenbos: 'Twee van onze vrijwilligers hebben de andere leden gebeld met de vraag of zij een ondersteuningsverklaring willen indienen en of ze willen flyeren tijdens de campagne. Hierdoor voelen leden zich nu veel meer betrokken.'

De leden aan het woord

In aanloop naar de aankomende gemeenteraadsverkiezingen besloot de afdeling Stichtse Vecht goed te onderzoeken of deelname dit keer wel mogelijk was. Afgelopen juni ging er per post een enquête naar alle leden, inclusief een retourenveloppe met postzegel. 'Daarin stonden vragen als: zullen we meedoen aan de verkiezingen? Wil je flyeren? Wil je op de lijst staan? Maar ook: wil je in het bestuur? Want we hadden een klein bestuur', vertelt Noordenbos.

Bijna de helft van de 69 leden stuurde een reactie op. Die reacties waren veelal positief. 'Veel mensen dachten: eindelijk willen ze meedoen!', vertelt De Vries. 'Want we kregen van een deel van de achterban het verwijt dat we steeds niet meededen aan de verkiezingen. Dat werd aangewakkerd door onze politieke tegenstanders. Die riepen: de SP heeft praatjes voor tien, maar meedoen? Ho maar...' Als knipoog naar die kritiek heeft de SP Stichtse Vecht alvast twee banners laten drukken met de leus 'De SP doet mee'.

Buurten met de bakfiets

Tot op heden kennen de bewoners van Stichtse Vecht de SP vooral als actiepartij. Zo kwam de afdeling met bewoners in verzet toen een speeltuin in de wijk Zebraspoor werd weggehaald vanwege bezuinigingen. De vrijwilligers van de afdeling gaan daarnaast geregeld met hun elektrische bakfiets op pad om met bewoners in gesprek te gaan. Noordenbos: 'Dan horen wij vaak dat de veiligheid en de groenvoorziening niet op orde zijn. Gemeentelijke taken worden niet goed uitgevoerd. Maar er is ook een groot tekort aan betaalbare woningen. 7000 mensen staan op de wachtlijst voor een woning in Stichtse Vecht.'

De VVD is in Stichtse Vecht de grootste partij. Het irriteert De Vries mateloos dat er steeds wordt geschermd met het feit dat haar gemeente zo welvarend zou zijn: 'Want we hebben hier wel een voedselbank.' Goudriaan vult haar aan: 'We hebben in de gemeente 1400 miljonairs: voor een deel families die oorspronkelijk uit de Amsterdamse grachtengordel komen. Die hebben een soort regentenmentaliteit. Ze doen wel iets aan liefdadigheid, maar dat is natuurlijk niet moeilijk met een dik gevulde portemonnee.' Om de tweedeling tussen arm en rijk in Stichtse Vecht te doorbreken wil de SP dat er in de wijken waar nu nog geen enkele sociale huurwoning is ook betaalbaar wordt gebouwd.

'7000 mensen op de wachtlijst voor een sociale huurwoning'

Tineke, Truke en Ton met de bakfiets naar het gemeentehuis van Stichtse Vecht om de SP in te schrijven voor de gemeenteraadsverkiezingen 2022.

‘Maak leden onderdeel van de beslissing om mee te doen’

Luis in de pels van Portaal

De afgelopen jaren kwam de afdeling in actie tegen slecht onderhoud door woningcorporatie Portaal. Noordenbos: ‘In een sociale huurflat stonden de balkons op instorten. Wij hebben de huurders gemobiliseerd om daar wat aan te gaan doen. Dat heeft wel geholpen, want vervolgens zijn die balkons vernieuwd. Maar nu is er weer een trappenhuis ingestort. Telkens zijn er nieuwe problemen waardoor we weer in aanraking komen met Portaal.’

Volgens Goudriaan worden de huurders van Portaal continu geschoffeerd: ‘Scheu-

ren in de muren, schimmel in de woningen. Ze komen pas in actie als we samen met bewoners huurverlaging eisen, omdat ze niet hun balkon op kunnen. Ook proberen ze mensen onderhoudscontracten aan te smeren voor zaken die gewoon de plicht van de verhuurder zijn.’ Hoewel de SP-afdeling een luis in de pels is van Portaal, mag de corporatie hun volgens De Vries ook best dankbaar zijn: ‘Want op aandringen van de SP heeft de gemeenteraad in Stichtse Vecht de oproep aan de regering gedaan om de verhuurderheffing af te schaffen.’

Lijsttrekker Tineke de Vries: ‘Ton levert de munitie, ik schiet’

Op de vraag hoe de afdeling tot de beslissing is gekomen dat Tineke de Vries tijdens de campagne de kar mag trekken, reageert Goudriaan met een knipoog: ‘We hebben geloot.’ De Vries vat haar taak als lijsttrekker beslist niet lichtzinnig op: ‘Ik was vrijwilliger bij de lokale omroep, dus ik weet dat ze daar een uitstekend politiek programma hebben. Ik ken de redacteurs die de vragen bedenken voor de interviews met de lijsttrekkers en dat is niet mis. Ook wordt er hier en daar een debat georganiseerd. Dan moet je wel goed beslagen ten ijs komen. Ik praat best makkelijk, maar er moet ook een stevige laag onder je verhaal zitten. Gelukkig helpt Ton mij daarbij. Ik zeg altijd: Ton levert de munitie en ik schiet.’

Als het om de campagne gaat, willen de SP’ers vooral teruggrijpen op wat werkt. De Vries: ‘We weten dat mensen het waarderen als wij op zaterdag met onze bakfiets op de markt staan. Het heeft voor ons geen zin om in rijke dorpen zoals Loenen en Nigtevecht op bezoek te gaan.’ Verder is de afdeling van plan om een hoop verkiezingskranten te verspreiden en banners op te hangen.

Hebben de drie SP’ers nog advies voor afdelingen die over vier jaar in hetzelfde schuitje zitten en voor het eerst mee willen doen aan de verkiezingen? Wederom komt de humor van Ton om de hoek kijken: ‘Doe het niet! Begin er niet aan!’ Noordenbos adviseert die afdelingen vooral om ook een ledenenquête rond te sturen, waardoor de leden echt onderdeel van de beslissing worden om mee te doen of niet. ‘En niet te vroeg opsturen. Anders zijn mensen mogelijk weer verhuisd wanneer de campagne eraan komt. Nu merken we dat de leden dankzij die enquête echt betrokken zijn. Maar het is natuurlijk ook heel belangrijk dat de kerngroep op één lijn zit en goed met elkaar door een deur kan.’ Daar legt de hond zich uiteindelijk ook bij neer. Met een hondenkoekje dan. •

tekst Lesley Arp
foto's Maurits Gemmink

foto Sandro Welting, Médiatique©

TINY KOX: **‘BETER PRATEN DAN SCHIETEN’**

SP-senator Tiny Kox is de nieuwe president van de parlementaire vergadering van de Raad van Europa, Europa's oudste en grootste verdragsorganisatie. Zevenenveertig Europese landen, met in totaal 830 miljoen inwoners, maken daar deel van uit. Van IJsland tot en met Rusland, Oekraïne en Turkije. Een uniek platform voor interparlementaire Europese diplomatie. Zeker in tijden van toenemende spanningen. 'Beter praten dan schieten' is de boodschap van Kox vanuit Straatsburg naar Europa.

DE SP'ER is de derde Nederlandse parlementariër ooit op die post sinds 1949 - en de eerste die afkomstig is van een partij links van de sociaaldemocratie. Eerdere presidenten waren van sociaal-, liberaal- en christendemocratische huize of conservatief. Nu presideert Kox de 324 koppige 'assemblee', die bestaat uit nationale parlementaire delegaties, georganiseerd in internationale politieke groepen. Tot januari was hij voorzitter van de fractie van Verenigd Links, de kleinste groep. Kox maakt al sinds 2003 deel uit van de Nederlandse delegatie.

‘Een stevige klus – en ik heb er zin in’

Tiny Kox neemt de voorzittershamer over van zijn voorganger, de Belgische liberaal Rik Daems.

foto Sandro Welting, Médiatique©

› Hoe word je president van zo'n prestigieuze verdragsorganisatie?

‘Door hard te werken en goed te presteren. En dan gekozen te worden door de parlementariërs die door hun parlementen naar Straatsburg worden gestuurd. Nederland heeft bijvoorbeeld zeven leden, Rusland, Groot-Brittannië en andere grote landen ieder 18. Bij de verkiezing kreeg ik ruim twee-derde van de stemmen, de andere kandidaat, uit Oekraïne een-derde. Dat is een mooi resultaat en een stevig mandaat.’

› Voor wat?

‘Om werk te maken van de agenda die de parlementaire assemblee vorig jaar opstelde, over de strategische prioriteiten voor de Raad van Europa. Ik mocht toen de resolutie daarover voorbereiden, en kreeg daar erg brede steun voor. Ik mag nu dus mijn eigen voorstellen in daden omzetten.’

› Zoals?

‘Zoals overal in Europa de rechtsstaat te bevorderen, de mensenrechten te beschermen en de democratie te ontwikkelen. Van Reykjavik tot Vladivostok en van de Noordpool tot de Middellandse Zee. Ten behoeve van 830 miljoen inwoners van de lidstaten. Ambitieuze doelen maar ze staan als kerntaken in het bindende verdrag van de Raad van Europa. Al sinds 1949. Maar er zit vaak een groot gat tussen wat een land moet doen en wat het daadwerkelijk doet. De opdracht die alle lidstaten op zich genomen hebben, staat vaak haaks op de werkelijkheid. Daarin staan landen tegenover elkaar en worden rechten van burgers niet gerespecteerd maar genegeerd. Het is tijd dat alle lidstaten aan hun eigen verplichtingen worden gehouden. Dat staat in de agenda's die afgelopen jaar door regeringen en parlementariërs in de Raad van Europa zijn vastgesteld. Daar

een kleine bijdrage aan leveren, is nu mijn grootste uitdaging.’

› Waarom hebben we zo'n verdragsorganisatie met zulke grote taken?

Toen in 1949 de Raad van Europa werd opgericht, lag Europa in puin, bijna uitzichtloos. Wederopbouw kon alleen als Europese landen elkaar niet langer tegen elkaar zouden vechten maar met elkaar zouden samenwerken. Dat bleek een goed idee maar ook een moeilijke opdracht. Zeker toen na de val van de Berlijnse Muur ook alle centraal- en Oost-Europese landen lid werden van de organisatie. Alle lidstaten beloofden plichtig zich te zullen inzetten voor de bevordering van de rechtsstaat, bescherming van de mensenrechten en ontwikkeling van de democratie. Allemaal ondertekenden ze het Europees verdrag voor de rechten van de mens. Dat somt fundamentele rechten van

burgers van Europa op – en geeft iedereen recht een beroep te doen op het Europees Hof voor de rechten van de mens in Straatsburg, als fundamentele rechten en vrijheden worden aangetast. Honderdduizenden mensen hebben de weg naar ‘Straatsburg’ gevonden. Alle landen moeten die fundamentele rechten in de nationale wetgeving opnemen. In Nederland mogen dat rechters beslissingen van de overheid rechtstreeks aan dat EVRM toetsen. Dat gebeurde bij-

› Zoals?

‘Zoals het verdrag van ter bescherming van vrouwen tegen geweld, het Verdrag van Istanbul. Het Europees Sociaal Handvest, dat elementaire sociale en economische rechten garandeert. Vakbonden doen daar vaak een beroep op. Het verdrag dat marteling en onmenselijke behandeling van mensen die opgesloten zijn verbiedt, het antifolterverdrag. Verdragen die kinderen beschermen, of nationale minderheden.

‘Afspraken over het tegengaan van terrorisme, of geld witwassen of match fixing van sportwedstrijden’

voorbeeld in de Urgenda-zaak. Het Hof in Straatsburg doet bindende uitspraken. Die dragen bijvoorbeeld Turkije op politieke gevangenen als Osman Kavala en Selahattin Demirtas vrij te laten. Of verlangen van de Russische overheid iemand als Alexey Navalny niet langer op te sluiten.’

› Maar die zitten toch nog steeds opgesloten? Dat schiet niet op.

‘Klopt. De molens van de Raad van Europa malen langzaam. Te langzaam. Daarom moeten de lidstaten de druk op die landen opvoeren. Ook dat staat in de basisdocumenten van de organisatie. Maar tussen moeten en doen zit helaas vaak een grote tijdspanne. Overigens worden de meeste vonnissen van ‘Straatsburg’ uiteindelijk wel uitgevoerd. Vaak met hangen en wurgen, en niet altijd even precies. Maar hoe dan ook is het internationaalrechtelijke stelsel van de Raad van Europa uniek in de wereld. Heel veel burgers hebben al veel baat gehad bij deze unieke rechtsbescherming.’

Wat heeft de Raad van Europa nog meer te bieden aan de burgers van Europa?

‘Een groot aantal belangrijke verdragen waaraan de lidstaten zich gaandeweg hebben verbonden, ter bescherming van hun burgers.’

Afspraken over het tegengaan van terrorisme, of geld witwassen of match fixing van sportwedstrijden. Er wordt nu gewerkt aan het erkennen van het recht op een gezonde en veilige leefomgeving als fundamenteel recht. En aan bescherming tegen misbruik van kunstmatige intelligentie. Slachtoffers van de toeslagaffaire in Nederland weten hoe fout dat kan gaan. Werk zat dus, ook voor een nieuwe generatie mensenrechten.’

› Ondertussen rukt het nationalisme op. Grenzen worden muren in Europa. De Balkan lijkt een kruitvat. De wapenwedloop is terug. Azerbeidzjan en

Armenië voerden onlangs een bloedige oorlog. In Oost-Europa wordt dreigende taal geuit en legers samengetrokken. Daar gaat het verenigde Europa voor het welzijn en de zekerheid van iedereen?

‘Als we niet heel goed oppassen inderdaad. Politici in heel Europa dragen een zware verantwoordelijkheid om zaken niet uit de hand te laten lopen, omdat de gevolgen gigantisch kunnen zijn. Ik hoor teveel agressief tromgeroffel en zie te weinig diplomatieke inspanningen om te de-escaleren. ‘Nooit meer oorlog’ en ‘welvaart voor iedereen’ waren de slogans na de Tweede Wereldoorlog en na het einde van de Koude Oorlog. Politici moeten beseffen dat praten altijd beter is dan schieten. Oorlog in Europa mag nooit meer een optie zijn. Hoe moeilijk het ook soms is om de vrede te bewaren en de fundamentele rechten van mensen te bewaken. Ook de Raad van Europa heeft daarin zijn rol te spelen. Niet opzichtig, wel relevant, hoop ik.’

› Wat doet de parlementaire vergadering die je sinds januari voorziet?

Vier keer per jaar een week bijeenkomen in Straatsburg, om voorstellen te bespreken en aanbevelingen te doen aan de regeringen van de 47 lidstaten. Daartussen vinden allerlei voorbereidende vergaderingen plaats. Leden van de assemblee doen ook aan verkiezingswaarnemingen en houden landen op specifieke verplichtingen goed in de gaten. Als president onderhoud je de contacten met de leden van de assemblee, de politieke fracties en de nationale parlementen. En je overlegt periodiek met de regeringen van de lidstaten en hun ambassadeurs bij de Raad van Europa in Straatsburg. Een stevige klus – en ik heb er zin in.’ •

‘Ik hoor teveel agressief tromgeroffel en zie te weinig diplomatieke inspanningen om te de-escaleren’

SANDER SCHIMMELPENNINCK OVER KLOOF EN KLASSE

Zijn wiegje stond op een vorstelijk landgoed, hij was hoofdredacteur van de Quote en hij draagt een adellijke titel. Toch besloot Sander Schimmelpenninck om voor de VPRO een serie te maken over de groeiende ongelijkheid in Nederland. Waar komt deze aanklacht vandaan?

› **Je programma heet ‘Sander en de kloof’.**
Wat is dat voor kloof?

‘De kloof is vooral een kansenkloof. Fysieke scheidingen in ons land die steeds moeilijker te overbruggen zijn. Althans, als je aan de verkeerde kant van die kloof staat.’

› **Waarom is dat een probleem?**

‘Als die kloof te diep is en onoverbrugbaar wordt, dan raken mensen gefrustreerd en boos, want dat is oneerlijk. Dan heb je het

gevoel dat je niet helemaal volwaardig deel uitmaakt van de maatschappij en dat je nooit, hoe hard je ook werkt, een deel kan worden van de goede kant van de kloof.’

› **En dat zie je nu gebeuren?**

‘Dat is iets waarvan ik denk dat we het allemaal wel zien gebeuren. De vraag is alleen in hoeverre we dat een probleem vinden. En ik denk dat we allemaal wel weten dat ongelijkheid in de samenleving

moelijk te voorkomen is. Dat die er altijd wel in enige mate zal zijn. Alleen ik denk wel dat je je moet afvragen hoe groot die ongelijkheid mag worden. Wanneer wordt het echt een probleem? En waarop is die ongelijkheid gebaseerd?’

› **En wat is je antwoord op die vragen?**

‘Als die ongelijkheid zo groot wordt dat het eigenlijk niet meer te rechtvaardigen is. Je zou kunnen zeggen: als die ongelijkheid niet

‘De rijken, maar ook onze populaire cultuur, die zijn doordrongen van dat *self-made* denken’

hun verhaal wel vertellen want het maakt ze boos en ongelukkig. De mensen aan de goede kant van de kloof, die hebben geen enkel belang om mee te werken aan dit programma. En daarom is het denk ik goed dat ik het maak. Want met mij willen ze dan nog wat praten omdat ze denken dat ik één van hen ben.’

› **Het idee dat als je maar heel hard je best doet, iedereen wel wat van het leven kan maken is heel hardnekkig. Hoe komt dat?**

‘Er zijn inderdaad veel mensen die denken dat het nog wel kan, terwijl ik constateer dat het niet kan. Dat komt omdat er hele goede marketing is voor dat idee. De rijken, maar ook onze populaire cultuur, die zijn doordrongen van dat *self-made* denken. We hebben de afgelopen decennia niets anders gehoord dan dat succes een keuze is. Sterker nog, dat geluid wordt alleen maar erger. We hebben films zitten kijken waarin iemand van een dubbeltje een kwartje wordt. De hele populaire cultuur is doordrenkt van dat idee. Het is natuurlijk gewoon veel minder leuk om een film te maken of een verhaal op te schrijven waarin iemand voor een dubbeltje geboren wordt en een dubbeltje blijft.’

› **Is dat ook de reden dat als partijen vóór de verkiezingen beloven om vermogen meer te belasten maar dat daarna niet doen, ze daar niet op worden afgerekend?**

‘Ja precies, de ophef daarover is heel gering. Dat is echt enorm frustrerend. Laatst ging het natuurlijk de hele week over die Voice of Holland-rel, en dat is prima, maar je zou willen dat er ook aandacht is voor dit soort kwesties.’

› **Zit er een belang achter om daar geen aandacht aan te geven?**

‘Ik spreek natuurlijk ook mensen uit die bevoorrechte groep. En dan hoor je ook wel eens cynische verhalen van berekende mensen die zeggen dat iedereen in Nederland het gewoon goed genoeg heeft om zich hier niet echt druk over te hoeven maken. Dat vind ik ook het bezwaar van het basisinkomen. Dat is heel populair in linkse

kringen, maar ook in libertarisch rechtse kringen. Het is een soort van afkoopsom. Dan is iedereen koest en dan kunnen de rijken lekker hun kapitalistische ding doen.’

› **Hebben partijen daardoor niet het idee dat ze ermee weggomen als ze zo’n belofte verbreken?**

‘Ja, ik denk het wel. Men weet natuurlijk heel goed wat er leeft. Ze doen daar onderzoek naar en ze weten wat het publiek vindt van vermogensbelasting. Ten eerste begrijpen ze het gewoon niet. En als ze er iets van vinden, dan denken ze alleen maar aan zichzelf. Dus dan denken ze: ik wil geen belasting betalen over mijn vermogen of als ik straks een erfenis krijg van mijn oma.’

› **Hoe komt het dat mensen daar niks van afweten?**

‘Er is niemand die het ze uitlegt. En ook links slaagt daar onvoldoende in. Dat als je belasting op vermogen verhoogt, wat heel veel mensen niet eens hebben, dat belasting op arbeid dan omlaag kan. En zolang dat niet wordt uitgelegd aan mensen zullen ze dat dus ook niet weten. Dan is het politiek gezien natuurlijk echt een *no-brainer* om het maar gewoon onbesproken te laten.’

› **In de serie spreek je vaak over de klasse waar mensen toe behoren, is dat bewust?**

‘Ik gebruik woorden die mensen ongemakkelijk maken. Het centrale begrip van de hele serie is ongemak. Mijn persoonlijke ongemak zit al in aflevering één. Mijn ouders en het ongemak om over dit soort dingen te praten. Maar het ongemak moet er natuurlijk ook zijn bij de onderwerpen in het verdere verloop van de serie. Met een woord als klasse zet je de boel meteen op scherp en leidt het direct tot de discussie of het een relevant woord is in deze tijd. Kunnen we dat eigenlijk nog gebruiken?’

› **Je ziet in de serie mensen die moeten opboksen tegen het systeem. Het lijkt alsof veel mensen zich in de samenleving juist tegen elkaar keren in plaats van tegen het systeem. Hoe komt dat?**

is gebaseerd op iemands prestaties maar op afkomst.’

› **Waarom ben jij de geschikte persoon om over dit onderwerp een serie te maken?**

‘Omdat ik die verantwoordelijkheid voel. Omdat ik beseftte dat ik aan de goede kant van de kloof ben geboren en ik dus ook toegang heb tot die mensen. Mensen die aan de verkeerde kant van de kloof zitten, die willen daar wel over praten. Die willen

Schimmelpenninck in gesprek met beleggers die in heel Europa huizen opkopen. Still uit VPRO-serie De Kloof.

‘Met een woord als klasse zet je de boel meteen op scherp’

‘Mensen zijn natuurlijk boos in Nederland. Erg boos, vind ik. En ik denk ook niet dat die boosheid allemaal nou direct is terug te leiden tot deze kloof. Er zijn ook veel mensen verveeld, verwend of gewoon dom. Maar ik denk wel dat die kloof een rol speelt en dat mensen dus heel veel onrecht en ergernis voelen op allerlei vlakken. Ze kunnen niet zo goed verwoorden waar al die ergernis zit en wat daar de oorzaak van is. Ik probeer dat wat duidelijker te maken met deze serie.’

› Dus door die boosheid gaan mensen maar naar elkaar uithalen?

‘Ja, dan gaan we maar boos zijn over Corona of boos zijn over buitenlanders, of weet ik veel wat voor afleiding er verder is. Maar in de serie stel ik ook de vraag waarom iemand nou zo boos is. Dat doe ik natuurlijk ook wel eens op andere plekken. Dan komt als antwoord toch een soort gevoel van onderwaardering. Mensen zullen niet snel toegeven dat het ook gewoon met ordinaire poen te maken heeft, want dan ben je in de ogen van velen meteen een loser. Maar dat heeft het natuurlijk wel.’

› In de serie vraag je je af of het moreel te rechtvaardigen is als iemand huisjes gaat melken. Maar kan je van mensen

een morele afweging verwachten als het systeem immoreel is?

‘Dat is een heel terechte vraag. Kun je die mensen verwijten dat ze gewoon dealen met de kaarten die ze gegeven is? Of moet je die mensen daar wel op aanspreken? Iedereen wil prettig wonen. Iedereen wil zich financieel geen zorgen hoeven te maken. Dat is een gerechtvaardigd streven van ieder mens, zou ik zeggen. En dat betekent dat we af en toe moeten balanceren tussen principes. Je zou echter hopen dat de overheid iets minder ruimte laat aan mensen om daar nou zelf enorme principes over te moeten hebben. Dat ze ervoor te zorgen dat mensen eigenlijk gewoon minder keuzes hebben.’

› Hoe verhoudt dat standpunt zich tot het feit dat je jezelf een liberale jongen noemt?

‘Heel prima, denk ik. Want ik denk dat liberalen willen dat mensen het zelf doen in het leven. Dan moet je wel kansen krijgen. En die kansen, die krijg je als de boel toch een beetje eerlijk wordt verdeeld. Dat het juiste, namelijk werk, wordt beloond. En iets wat niet productief is, en eigenlijk helemaal niet goed is voor onze economie, namelijk op geld zitten en het laten renderen en daar je werk van maken, dat dat minder aantrekkelijk is.’

› Zijn er nog onverwachte dingen die je bent tegengekomen bij het opnemen van de serie?

‘Ik zie mezelf heus niet als één of andere Robin Hood, maar ik vind het elke keer wel weer pijnlijk om te zien dat mensen die gebaat zijn bij mijn boodschap tegen mij ingaan of het gewoon diep met mij oneens zijn. In de aflevering die gaat over werk zit ik de hele dag in een vrachtwagen met chauffeur Jan. Hij is het gewoon echt niet met mij eens. Hij gelooft er niks van dat het zo werkt dat als de belasting op vermogen omhoog gaat, dat dan de belasting op arbeid omlaag gaat. Hij ziet de overheid als zo’n kwaadwillend iets dat hij daar gewoon niets van verwacht.’

› Wantrouwen dus.

‘Een enorm wantrouwen. Hij denkt dat de overheid gewoon niet in staat is om dingen beter te maken voor hem. En daarmee denkt hij dus precies zoals rijke mensen.’ •

‘Sander en de kloof’ is elke donderdag om 21.00 uur te zien op NPO3 en gratis online terug te kijken op NPO Start sp.nl/kloof

Tekst: Xander Topma

De Paul Peters Fotoprijs is een initiatief van de SP en maakt deel uit van de Zilveren Camera. De speciale prijs is ingesteld als eerbetoon aan de in 2017 overleden Paul Peters, die een grote reputatie genoot als organisator én huisfotograaf van de SP. De Paul Peters Fotoprijs is bedoeld als stimulans voor de sociaal geëngageerde fotojournalistiek in ons land. Maatschappelijke betrokkenheid speelt een doorslaggevende rol bij de beoordeling van de inzendingen. De winnaar ontvangt een bedrag van 2500 euro plus de opdracht voor een zelf in te vullen fotoproject voor de SP.

Marwan Magroun won vorig jaar de Paul Peters Fotoprijs. De serie 'Aicha from the cave' komt voort uit de opdracht die bij die prijs hoort. In februari wordt de nieuwe winnaar van de Paul Peters Fotoprijs bekendgemaakt; meer hierover in de volgende Tribune.

AICHA FROM THE CAVE

Het is een zonnige dag in Rotterdam-West. Fotograaf Marwan Magroun zit naast zijn vriend en regisseur Abdelkarim El-Fassi op een terras te genieten van een veel te dure latte havermelk. Marwan vraagt aan Abdelkarim wanneer hij zijn NTR-documentaire over de vrijheidsstrijder Abdelkrim El-Khattabi gaat draaien: “Over drie dagen”, antwoordt hij. “Ga je mee? Er is nog geen budget, maar ik zou het tof vinden als je meegaat.” Marwan antwoordt impulsief ja en boekt meteen een ticket, niet wetende waar hij precies ja op zegt.

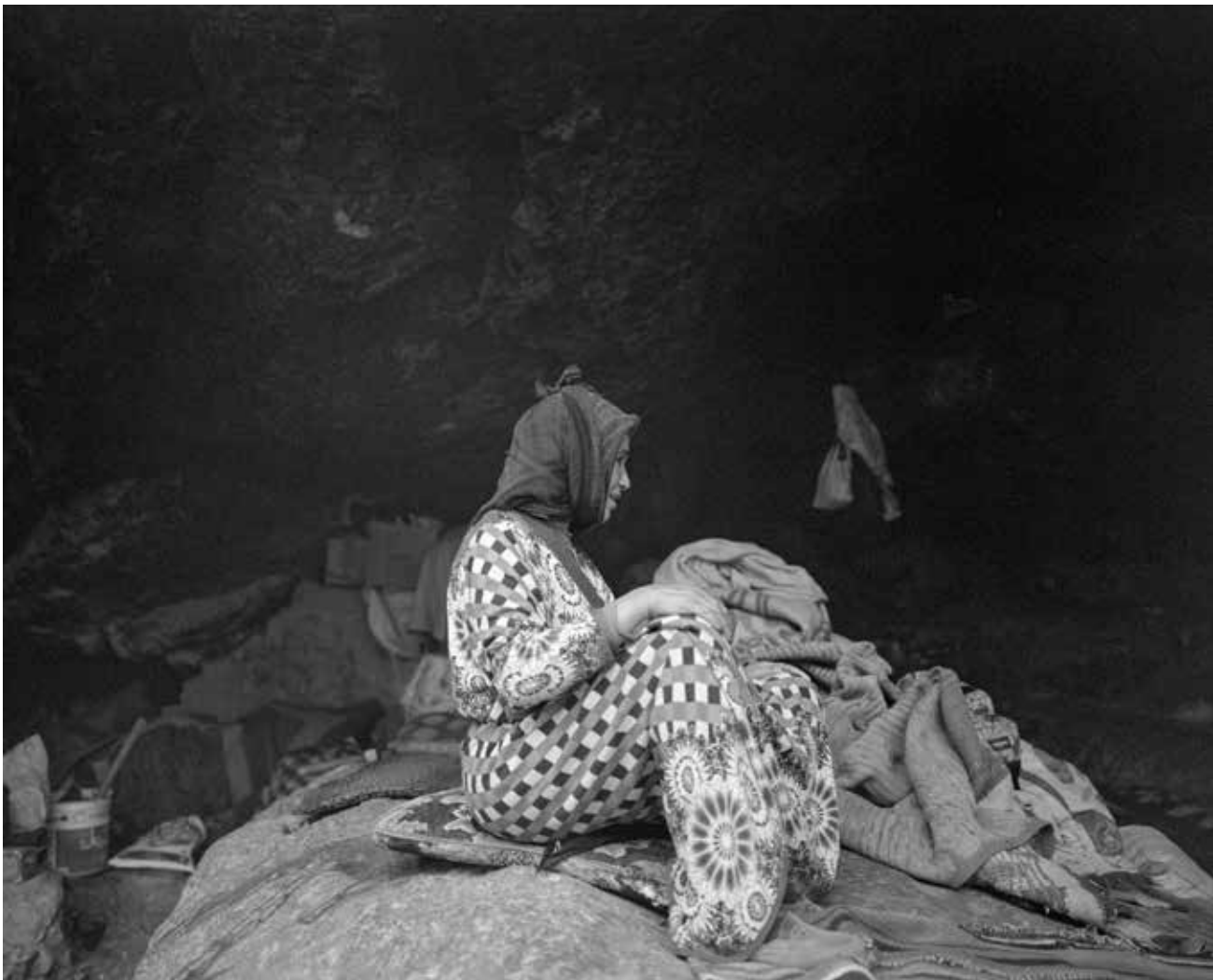
Een week later zitten ze in Marokko. Marwan heeft slechts zijn filmcamera (Mamiya 7) en wat rolletjes bij zich en schiet wat setfoto's van de documentaire. Ze reizen in een razendsnel tempo 3000 kilometer door Marokko, via Alhoceima (noorden), naar Tinghrir, Rabat, Casablanca, Tetouan en Tanger. Een prachtige reis langs plekken en mensen die iets met Abdelkrim El-Khattabi te maken hebben.

Marwan kan het tempo van de draaidagen maar net bijbenen. Het was voor hem een heftig professioneel jaar (winnaar Zilveren Camera Paul Petersprijs 2020, winnaar SO Awards 2021) en hij is zichtbaar vermoeid. Maar het is in Tinghrir waar Marwan weer opleeft en zijn aandacht een impuls krijgt. Hij reist mee met de filmcrew en komt aan op een afgelegen

locatie: een grot in het Atlasgebergte waar een alleenstaande moeder woont met haar 5 kinderen.

De naam van de moeder is Aicha. Haar man overleed toen haar jongste zoon 6 maanden oud was. Nadat ze haar echtgenote eigenhandig moest begraven, stond ze er ineens alleen voor. Samen met haar kinderen was ze altijd onderweg. Overal werden ze verjaagd, verguisd en verdreven. Zoekende hoe een thuis te vinden in het nomaden bestaan, vond ze een grot in een berg. Sindsdien woont zij daar. Ze verdient wat bij met het verkopen van tapijtjes en door haar hand op te houden. Maar ze is vooral bezig met verstoppertje voor de boze wereld.

Door het verhaal van Aicha is een van de hoofdpersonen in de documentaire een inzamelingsactie gestart om voor Aicha en haar kinderen een woning te bouwen. Dat is gelukkig gelukt. Maar hoe? Iedereen die het filmpje van haar had gezien werd enorm ontroerd door haar omstandigheden. Mensen hebben daarom massaal geld gedoneerd. Hierdoor was een bedrag van €75.000,- al binnen 2 dagen ingezameld. As we speak is het huis voor haar gebouwd. Aicha heeft inmiddels haar grot verlaten en woont nu in de stad. In een betonnen huis, tussen de mensen die haar voorheen dagelijks zagen bedelen.

MEPELLER BIOMASSACENTRALE VERKIEZINGSTHEMA

CENTRALE STOOKT ONRUST IN MEPPHEL

foto Sjoerd Banga

Een biomassacentrale bezorgt bewoners van de Meppeler nieuwbouwwijk Nieuwveense Landen kopzorgen en gepeperde rekeningen. Dankzij de lokale SP-afdeling worden hun klachten niet langer onder het tapijt geschoven. Lijsttrekker Xander Topma: ‘Te lang hebben de belangen van de gemeente de boventoon gevoerd, in plaats van de belangen van bewoners.’

VOLGENS DE MEPELLER SP-fractievoorzitter en lijsttrekker Xander Topma gold de nieuwbouwwijk Nieuwveense Landen als landelijke voorloper in de ontwikkeling van woonwijken zonder aardgas. Om de wijk te verwarmen werd een biomassacentrale uit de grond gestampt, een oplossing die toen nog gold als duurzaam. De biomassa wordt gestookt met pellets afkomstig uit de houtindustrie.

Topma: ‘Het oorspronkelijke plan was dat de centrale een tijdelijke energievoorziening zou zijn die, naarmate er meer woningen kwamen, plaats moest maken voor andere duurzame bronnen. Zoals collectieve warmtepompen en een zonne-energieproject waar de bewoners zelf van kunnen profiteren. Maar je ziet nu dat die biomassacentrale er al veel langer staat dan oorspronkelijk de bedoeling was. Bovendien was hij bedoeld voor 350 woningen, maar inmiddels zijn er al veel meer woningen op aangesloten.’

De biomassacentrale wordt beheerd door een energiebedrijf dat speciaal hiervoor is opgericht: MeppelEnergie. De gemeente Meppel is voor 50 procent aandeelhouder. De overige aandelen zijn in handen van netbeheerder Rendo. ‘In de basis is het een heel mooi concept,’ benadrukt Topma, ‘maar door de vele problemen met de energievoorziening in Nieuwveense Landen en het feit dat de gemeente niks doet om het op te lossen, staat het draagvlak onder bewoners voor MeppelEnergie flink onder druk.’

Klachtenregen

Sinds de eerste woningen werden opgeleverd kwamen ook de eerste klachten, zoals rookoverlast, stankoverlast en geluidsoverlast. Volgens Topma wordt de geluidshinder veroorzaakt door zogenaamde ‘chillers’ die ‘s nachts door blijven draaien en zorgen voor de koeling in de huizen. Ondanks het feit dat de woningen in Nieuwveense Landen zeer goed geïsoleerd zijn, werden veel bewoners onaangenaam verrast door

Topma: 'Er is ook een club die naast de bewoners staat, in plaats van tegenover hen'

de hoogte van hun energierekeningen. 'Wij hoorden van mensen die een oude en slecht geïsoleerde woning hadden achtergelaten dat zij sinds hun verhuizing toch meer zijn gaan betalen', aldus Topma. Ook kampten bewoners geregeld met storingen, met name bij de levering van koeling in de zomer.

De SP-gemeenteraadsfractie in Meppel stelde raadvragen naar aanleiding van deze signalen, maar oplossingen vanuit de gemeente en MeppelEnergie bleven uit. Topma: 'Daarom besloten we de wijk in te gaan om onderzoek te doen. We wilden achterhalen wat precies de aard en de omvang van de problematiek was.' Met folders en berichten in de lokale pers werden bewoners opgeroepen om een online vragenlijst in te vullen. Het leidde ertoe dat 107 huishoudens de enquête invulden.

Dikke onvoldoendes

Uit het onderzoeksrapport 'Onder de rook', waarin de enquêteresultaten zijn gebundeld, blijkt dat de bewoners van Nieuwveense Landen vernietigend oordelen over hun energievoorziening. Zij beoordeelden de werking van het warmtenet gemiddeld met een 5,6 en de afhandeling van de klachten met een 3,4. De communicatie vanuit MeppelEnergie en de gemeente kregen respectievelijk een 4,1 en 3,3. Een meerderheid van de bewoners geeft aan totaal geen of weinig vertrouwen meer te hebben in de gemeente en MeppelEnergie.

Veel bewoners met klachten ervaren dat zij van het kastje naar de muur worden gestuurd. Beslissingen zoals het uitschakelen van de koeling vanwege geluidsoverlast worden niet medegedeeld aan de bewoners, waardoor zij wel betalen voor koeling maar deze niet ontvangen. 'Er zijn veel installateurs langs geweest omdat het volgens MeppelEnergie aan onze installatie lag, terwijl zij zelf al wisten dat het aan hun centrale lag', aldus een van de respondenten. Ook het feit dat verantwoordelijk wethouder Jaap van der Haar van de lokale partij Sterk Meppel weigert in te grijpen is veel bewoners een doorn in het oog.

Het gebrek aan daadkracht vanuit het college komt volgens Topma mede door

de dubbele petten van de gemeente. Die is eigenaar van de biomassacentrale, maar ook verantwoordelijk voor de handhaving bij overlast. 'De gemeente moet dan op zichzelf handhaven. Het is niet in het belang van de gemeente om het de biomassacentrale heel moeilijk te maken. Het eigenbelang heeft de boventoon gevoerd boven het belang van de bewoners', concludeert Topma.

Het voortdurende afschuiven van verantwoordelijkheden door de gemeente en MeppelEnergie dreigt inmiddels het hele project te ondermijnen. Want hoewel bewoners van de Nieuwveense Landen een aansluitverplichting op de biomassacentrale hebben, is er geen afnameverplichting. Inmiddels heeft een bewoner ervoor gekozen om zijn eigen energievoorziening te regelen en dreigen anderen zijn voorbeeld te volgen. 'Dat is misschien mooi voor woningeigenaren die het kunnen betalen. Maar huurders of kopers met een krappere beurs hebben niet de vrijheid om een eigen warmtepomp aan te schaffen en blijven dus enorme tarieven betalen voor het warmtenet', benadrukt Topma.

Op 16 december overhandigde Topma het SP-onderzoeksrapport aan het college: 'Sindsdien wordt er door de gemeente weer gesproken met bewoners. Dat is al een hele

verandering. Het college heeft heel lang haar kop in het zand gestoken, totdat zij werd gedwongen het gesprek aan te gaan. Dat is echt het succes van de SP geweest. Ik merk dat bewoners inmiddels denken: er is ook een club die naast mij staat, in plaats van tegenover mij.'

Niet vermarkten, maar democratiseren

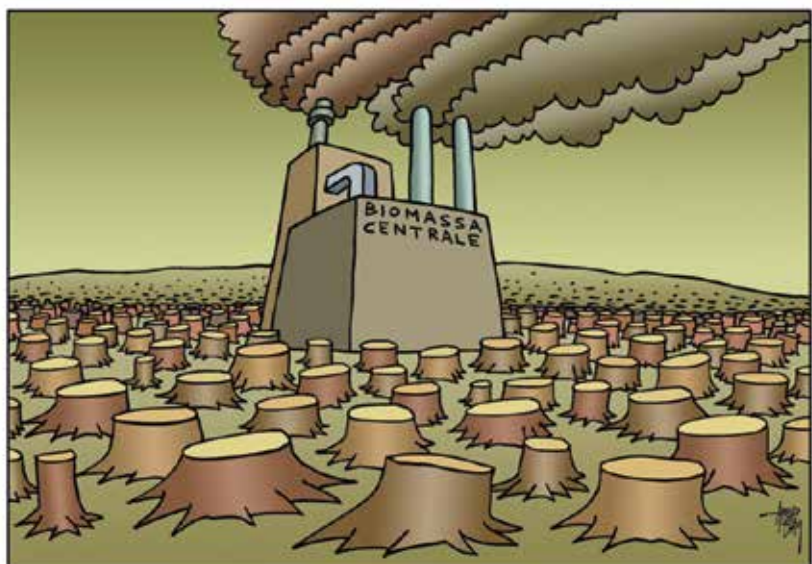
Als oplossing voor de dubbelrol van de gemeente in dit hoofdpijndossier opperde het college om de biomassacentrale over te laten aan een marktpartij. Topma: 'Ze hopen op die manier van hun problemen af te zijn. Maar wat betekent het verpatsen van de energievoorziening aan één commerciële aanbieder voor de tarieven en de invloed van de gemeente? De SP wil de energievoorziening juist democratiseren in plaats van vermarkten.'

Die insteek van Topma lijkt succesvol. Tegen de wil van het college in, ontstond tijdens de behandeling van het voorstel een meerderheid om het doel te schrappen dat MeppelEnergie vermarkt moet worden. 'Dat is echt het succes van de samenwerking met bewoners die ook tijdens die vergadering hebben ingesproken en ons verhaal ondersteunden', aldus Topma.

Voor de SP Meppel is de strijd echter nog niet gestreden. Als het aan Topma ligt moet MeppelEnergie na de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart onder de verantwoordelijkheid vallen van een wethouder die met de vuist op tafel durft te slaan voor de bewoners. De SP in Meppel maakt er geen geheim van dat zij klaar is om mee te besturen. •

tekst Lesley Arp

Arend van Dam

LINKSVOOR **EDWIN PLINCK IS TEAMSPELER, MAAR WEL ALS KEEPER**

Het is onverwacht druk in de kaaswinkel van Edwin Plinck, dus het duurt even voordat we kunnen doorpraten. Edwin is 47, vader van drie kinderen en samenwonend. Hij werkte hiervoor als sportleraar en kreeg net als vele ouders een probleem met de afdeling Toeslagen van de Belastingdienst. Nu staat hij op de SP-kieslijst in Breda.

› **Hoe ben je verstrikt geraakt in de toeslagenaffaire?**

‘Er is wat misgegaan bij de kinderopvang-toeslag van mijn kinderen. Ik zat in een pijnlijke scheiding en één van mijn kinderen stond dubbel geregistreerd. Dat was niet mijn fout, maar het werd wel mijn verantwoordelijkheid. Ik heb er 7 jaar over gedaan om 50.000 euro terug te betalen.’

› **Je bent nu ondernemer, maar sport is ook een belangrijk deel van je leven.**

‘Als kind wilde ik elektricien worden, net als mijn vader. Maar een vriendin van me zei: joh, dat is toch helemaal niet wie jij bent, jij moet met mensen werken. Ik heb zelf altijd op redelijk niveau gevoetbald, dus toen ben ik de sportopleiding CIOS gaan doen. Een profcarrière zat er niet in vanwege een blessure, maar ander mensen helpen, dat maakt me gelukkig.’

› **Noem eens een voorbeeld?**

‘Toen ik stage liep in een fitnesscentrum, trainde ik een dame die 140 kilo woog. Die ging trouwen en wilde onder de 100 kilo wegen. Je gaat dat samen aan, dus als wij

om acht uur ’s ochtends afspreken en je bent er niet, dan bel ik je gewoon uit je nest. Op de dag dat ze onder de 100 ging, vertelde ze me dat ze me haatte en dat ze me nooit meer wilde zien, maar ze heeft me wel bedankt. Het is fantastisch om samen met iemand zoiets voor elkaar te krijgen.’

› **Is dat ook de link met de SP?**

‘Jazeker. Het begon al met een wauw-moment toen ik mijn toeslagenverhaal deed bij een SP-medewerker en er begrip kwam. Ik dacht: hè hè, ik ben niet gek. Ik heb regelmatig beleidsmedewerkers en belastinginspecteurs door de telefoon getrokken. Die bureaucratie, de manier waarop er in de gemeente met mensen wordt omgegaan, dat moet er gewoon keihard uit. Daar wil ik me met de SP-fractie in Breda graag voor inzetten, als eigengereide teamspeler. Ik hoef niet voorop te lopen, laat mij maar keeper zijn. Als keeper ben je de laatste in het veld, maar je bent wel onderdeel van het team.’ •

RODE
DENKERS

DEEL 6
BERTOLT BRECHT

EERST KOMT HET VRETEN, DAN KOMT DE MORAAAL

*'Jij, die van jouw dikke buik
en van onze braafheid houdt,
dit weten wij als geen ander:*

*Hoe jij het steeds weer duwt of
hoe jij het ook altijd draait:
Eerst komt het vreten,
dan komt de moraal.*

*Eerst moeten ook arme mensen
de mogelijk krijgen,
om van het grote brood
hun eigen stuk te snijden.'*

Wetenschappers hebben het gemakkelijk, die kunnen in hun laboratorium experimenteren met de natuur. Maar hoe doen socialisten dat, die de mensen willen veranderen? De dichter Bertolt Brecht gebruikte voor die experimenten het toneel – begin twintigste eeuw het massa-medium bij uitstek. In 1928 brak Brecht internationaal door met *De Driestuveropera*, over de gangsterbaas Mackie Messer, die in Londen een leven leidt vol diefstal en bedrog. Maar zijn misdadig gedrag onderscheidt zich niet wezenlijk van de praktijken in de financiële wereld.

De Duitse dichter Bertolt Brecht was een socialist die de kunst wilde gebruiken voor de politiek. Vooral zijn toneel is een sociaal experiment: het laat zien hoe de samenleving mensen aanzet tot

vreselijk gedrag. In een kapitalistische maatschappij is dat diefstal en bedrog. Dat gedrag wordt gerespecteerd als het goed is voor het kapitaal, zoals een rijke bankier, maar niet als de kapitalist wordt bestolen, bijvoorbeeld door de gangster Mackie Messer. Wat goed of slecht is wordt niet bepaald door de moraal, zo wil Brecht zeggen, maar door het kapitaal.

De 'opera' van Bertolt Brecht bestaat uit liedjes, op de muziek van Kurt Weill. Het citaat is afkomstig uit een lied dat wordt gezongen door 'meneer Peachum'. Hij is het hoofd van een groot imperium van bedelaars, die bij hem de plaatsen moeten pachten voor een goede plek in de straten van Londen. Als in Londen een nieuwe koning wordt gekroond wil de politie de straten schoonvegen, maar dat is slecht voor de onderneming van Peachum. Die

dreigt daarop de bedelaars de ceremonie te laten verstoren: 'Eerst komt het vreten, dan komt de moraal'.

Na de beurskrach van 1929 en de economische crisis groeide de populariteit van *De Driestuveropera*, die deze naam kreeg omdat het stuk voor de armen betaalbaar moest zijn. Nadat in 1933 Hitler aan de macht kwam moest Bertolt Brecht vluchten. Zijn werk werd daarna onder andere uitgegeven in Nederland; de opera verscheen ook in boekvorm: *Driestuverroman* (1934). Daarin besluit Mackie Messer te stoppen als gangster en zelf bankier te worden, omdat het erg is om een bank te beroven, maar nog erger én nog profijtelijker om een bank te beginnen. •

tekst Ronald van Raak
foto Wiebe Kiestra

Projectie van Lilian Marijnissen op een filiaal van ING (2018).

of stuur een brief naar Redactie Tribune •
Snouckaertlaan 70 • 3811 MB Amersfoort

Rechtsextremisme

“Relatieve (sociaal) economische deprivatie” en “politiek wantrouwen”. Twee begrippen uit de sociologie die mede als oorzaak worden gezien voor het ontstaan van rechtsextremistische sentimenten. Rutte heeft er vanaf 2010 hard aan gewerkt om het rechtsextremisme te voeden, door aan sociaaleconomische verschillen en politiek wantrouwen te werken. Ik zou graag binnen onze partij meer aandacht zien voor de oorzaken en het gevaar van rechtsextremisme. Want de zwijgende meerderheid van Rutte, loopt volgens mij risico om in de onzin van meneer Baudet en Wilders te gaan geloven.

Vriendelijke groeten,
Hans Alberts, Dalfsen

Schuttingwoord?

Sinds het eerste kabinet Kok is het woord ‘sociaal’ in Haagse kringen een schuttingwoord geworden. Een citaat van Wim Kok: ‘zo, nu zullen we eerst de sociale veren maar eens afschudden’. Voor mij verbijsterend want volgens mij was de man, oud vakbondsman, nu juist gekozen vanwege zijn sociale veren. Sinds het aantreden van Rutte als zetbaas van het Grootkapitaal 10 jaar geleden, is het woord ‘sociaal’ uit het Haagse woordenboek verwijderd, en een duister begrip geworden.

Lilian, veel succes met het tegengas geven!

Groeten
Kees Nederstigt, Uitwellingergra

Tribune februari 2022

DOORLOPENDE MACTHTIGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB
land : Nederland
woonplaats: Amersfoort
incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk :
betaling :
machtiging (in te vullen door SP):
betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomstgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v _____
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)*: _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

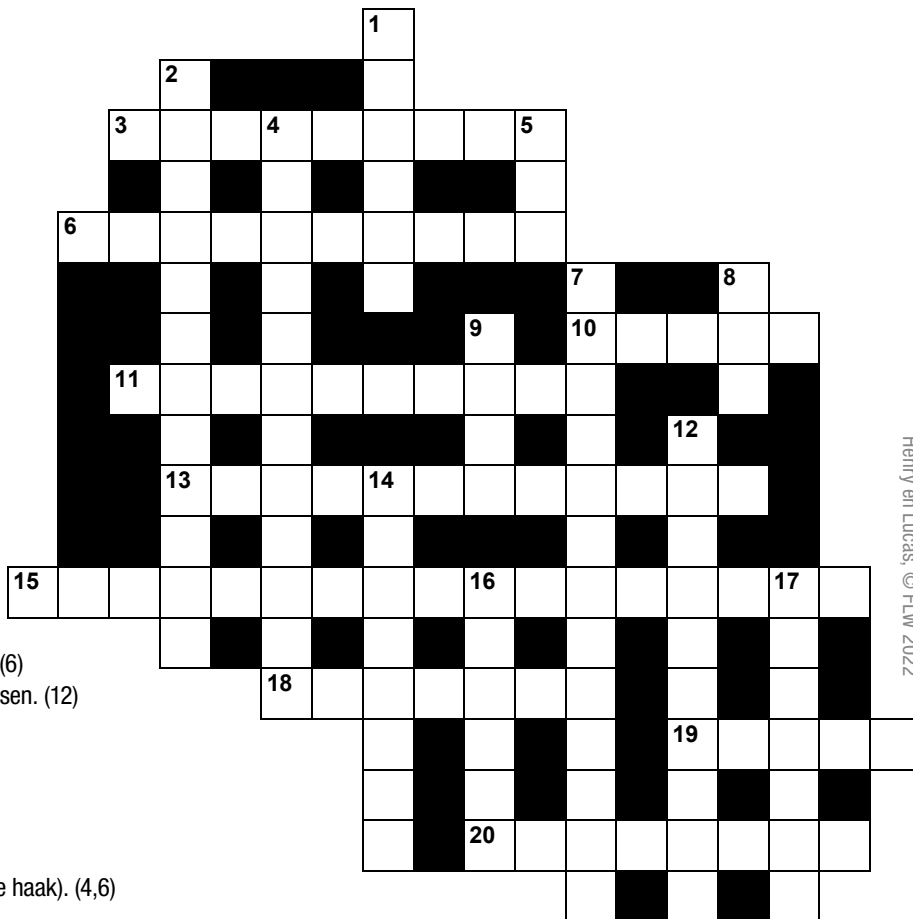
CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 3 Is aan de hand richtinggevend. (9)
- 6 Zoals vroeger geleerd: ben je niet in de woning, dan ben je weg. (10 en 3,4,3)
- 10 Digitaal leesplezier met slechts één letter. (1-4)
- 11 (zuivel-)Familie van de koeienvla. (10)
- 13 Er zit een smakelijk muziekinstrument in de bonbonnière. (12)
- 15 Computerbezitters sluiten tijdelijk vrede met consumenten. (17)
- 18 Al brullend van het lachen door de bocht. (7)
- 19 Matige kwaliteit bloem is breekbaar. (5 en 1,4)
- 20 De kok willigt het verzoek in, en brengt het dessert. (8 en 3,5)

Verticaal

- 1 Opbrengst van succesvolle vissers, of chercheurs. (6)
- 2 Hilarische grappen van dansende Duitsers in lederhosen. (12)
- 4 Mogelijke ontsnapping met opstijgend vliegtuig? (12)
- 5 De verklikker onder de knaagdieren. (3)
- 7 Half + Half = Heel. (2,3,3,5)
- 8 Kweek dat zeil! (3)
- 9 Bekaf, want het eten is gekookt. (4)
- 12 De vis wordt in de maling genomen (en zit dus aan de haak). (4,6)
- 14 Doet deze hond in het kikkerbadje. (8)
- 16 Die vogel is waarlijk van de(ze) partij. (6 en 1,1,4)
- 17 (achteraf) Volgend zijn in het controleren. (7)

Henry en Lucas, © FLW 2022

CITATENRAADSEL

Opdracht: vul in de gele en rode vakjes horizontaal de achternamen in van de mensen van wie een citaat is weergegeven.
Thema: 'wonen'. De oplossing verschijnt dan in de rode balk (boven naar onder). Een 'lange ij' of leesteken is één hokje. Veel puzzelplezier.

1														Velen kunnen een huis inrichten, weinigen verstaan de kunst een thuis te maken.
2														De versiering van dit huis zijn de vrienden die er komen.
3														Zelf klaargemaakte gerechten die de mens het huis uitjagen.
4														Succes stelt niets voor als je 's avonds in een leeg huis thuiskomt.
5														Ik ben een onwillige duivel. Ik huil als een vaag kind. Ik wil naar huis.
6														In menig smetteloos huis woont menig verwaarloosd man.
7														'Verboden voor forensen', las de slak, en nam zijn huis mee op zijn rug.
8														Het was het huis van een boer, maar in gastvrijheid dat van een koning.
9														Ik hou van huisdieren, maar niet in mijn huis.
10														Ik wilde dat ik een huis had met een kamer voor elke man van wie ik hield.
11														Een huis zonder boeken is als een lichaam zonder ziel.
12														Er is geen reden voor iemand om een computer in hun huis te hebben.

OPLOSSINGEN TRIBUNE JANUARI

CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 3) Nachtwacht 6) Cryptovaluta 9) Kabinet 10) Dode Zee 11) Erfdeel 12) Ijsbonbon
- 14) Opereren 15) Dierentuin 16) Kwetsuur 18) Stopparen 19) Vredesduif.

Verticaal

- 1) Raapstelen 2) Schuldenberg 4) Hoofdpijndossier 5) Oranjevrouwen
- 7) Waargebeurd 8) Gesneuveld 10) Dubbelop 13) Volk 17) Reder.

IMAGINAIRE WOORDENLIJST

Creatieve inzendingen dit keer. Hier een aantal eervolle vermeldingen en een winnaar. We vonden, zeker in januari, de volgende mooi en herkenbaar: **Klimaatdeprivatie**: Grijs weer Twee leuke doordenkertjes: **Antibaba**: Boycot van een handelsplatform **Banklegerig**: Renteverlaging Winnaar is, ook omdat je het meteen voor je ziet: **Ninjadoka**: Nachthok voor Japanse kemmaan

De winnaar van de januaripuzzel 2022 is I. Burger uit Zaanstad.

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 28 februari naar de puzzelredactie van de Tribune; Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl Vergeet u niet uw naam en adres te vermelden? Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

